

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 727
van **MATTHIAS DIEPENDAELE**
datum: 24 juli 2017

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Doorstartfonds - Stand van zaken

In Vlaanderen bestaat een uitgebreid instrumentarium om bedrijven in zowat alle omstandigheden en voor quasi alle doeleinden met raad en daad bij te staan. Er is echter wel een leemte waar te nemen op het vlak van het aanbieden van een doorstart aan bedrijven die omwille van omstandigheden door een dal gaan en soms noodgedwongen werknemers moeten laten gaan. Op vandaag bestaat er in Vlaanderen geen gestructureerde aanpak voor het helpen doorstarten van deze bedrijven om zo maximaal hun kerntewerkstelling te vrijwaren.

In zijn beleidsbrief geeft de minister aan dat Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) dit hiaat mee wenst in te vullen door samen te werken met de financiële sector om de financiering voor de doorstart van ondernemingen rond te krijgen. Van deze zogenaamde doorstartfondsen is momenteel nog geen sprake in Vlaanderen.

PMV pleegt aldus overleg met financiële instellingen in verband met doorstartdossiers. Daarbij worden ook de mogelijkheden van een doorstartfonds bekeken. Soms wordt vandaag immers nog te lang gewacht om structureel in te grijpen, wat de kansen op herstel reduceert. Tegelijk merken we dat benodigde bankfinanciering in sommige gevallen niet altijd mogelijk is.

1. M.b.t. de overlegmomenten waaraan PMV participeerde in functie van doorstartdossiers:
 - a) Welke overlegmomenten vonden tot op heden plaats?
 - b) Wie participeerde aan dergelijke overlegmomenten?
 - c) Wat was telkens het voorwerp van de overlegmomenten?
 - d) Tot welke resultaten en/of partnerschappen hebben de overlegmomenten reeds geleid?
 - e) Welke overlegmomenten staan er nog gepland?
2. Het aanbieden van een doorstart aan bedrijven in moeilijkheden kan velerlei zaken omvatten en dient idealiter te gebeuren op basis van de individuele situatie van de onderneming en in nauw overleg met de ondernemer zelf. We denken dan aan zaken als het bijstellen van de strategie, extra coaching of het aanpassen van het business model.

Kan de minister aangeven op welke ondersteuningsmaatregelen bedrijven vandaag de dag een beroep kunnen doen om hen van een doorstart te voorzien? Stelt hij eventuele hiaten vast naast een herfinanciering?

3. Als investeringsmaatschappij wenst PMV samen met duurzame partners de herstructureringsverhalen ook financieel te ondersteunen.

Is er op dit moment zicht op de concrete modaliteiten van deze financiële ondersteuning? Via welke partnerschappen en op welke manier zou dit georganiseerd kunnen worden?

4. Is de minister van mening dat er nood is aan een afzonderlijk 'doorstartfonds' in Vlaanderen? Wordt rond deze piste gewerkt? Zo ja, hoe en binnen welke termijn zou dit vorm krijgen in het bestaande landschap?

ANTWOORD

op vraag nr. 727 van 24 juli 2017

van **MATTHIAS DIEPENDAELE**

1. a-b) PMV heeft de intentie om de lijnen tussen de verschillende betrokken partijen korter te maken, wat zeer belangrijk is aangezien het snel schakelen cruciaal is in een herstructureringsverhaal. Zo werd een eerste bijeenkomst op 30 november 2016 georganiseerd, waarop zowel bankiers (intensief beheer), adviseurs (juridisch, financieel en operationeel) en investeerders aanwezig waren. Naar aanleiding van deze bijeenkomst werden enkele concrete dossiers (een 10-tal) voorgelegd aan PMV. Deze dossiers werden voornamelijk aangebracht door investeerders en/of operationele adviseurs. Specifiek in het kader van de voorgelegde dossiers vonden verschillende overlegmomenten plaats. Er werd voor deze concrete gevallen ook in overleg getreden met de betrokken financiële instellingen.

Begin 2017 organiseerde een van origine Nederlandse investeringsmaatschappij (naast de twee Nederlandse fondsen reeds actief op de Vlaamse markt) een kick-off event voor haar potentiële Vlaamse partners. Het publiek van deze bijeenkomst bestond eerder uit adviseurs. Financiële instellingen zullen eerder afstand houden van deze commerciële partijen.

Op het high level bankenoverleg werd in aanwezigheid van vertegenwoordigers van Febelfin en de financiële sector het belang van het tijdig structureel ingrijpen opnieuw onderstreept. Het tijdig signaleren van een dossier waar een turnaround zich opdringt, verhoogt de kansen op herstel en het aantal maatregelen die men kan toepassen significant. Financiële instelling blijven op basis van hun monitoringsystemen veelal het best geplaatst om de eerste knipperlichten te registreren (en desgevallend te melden).

- c-d) De meerderheid van de overlegmomenten in 2017 hadden betrekking op concrete casussen met een financieringsvraag. Bij deze vragen kon in een occasioneel geval een beroep gedaan worden op het bestaande instrumentarium van PMV (via een overheidswaarborg). Bij andere gevallen bleek de financieringsvraag niet evenwichtig verdeeld: er werd verwacht dat het grootste aandeel van de financieringsvraag door de Vlaamse overheid zou ingevuld worden. PMV kan zich wel als minderheidspartner aansluiten bij andere financiële marktpartijen, doch zal niet de meerderheid van het risico voor haar rekening nemen.

Verder wordt op regelmatige basis contact opgenomen met de stakeholders (adviseurs/financiële instellingen) ten einde de eerder globale bewegingen in de markt te volgen.

Op vandaag merken we heel wat interesse in de markt voor herstructureringsverhalen en worden de banden tussen de verschillende partijen verder gesmeed.

Tot op heden werd er nog geen structureel partnerschap met PMV opgestart aangezien op vandaag nog te weinig fundamenteen aanwezig zijn om dit partnerschap op te bouwen.

- e) Naar analogie van de bijeenkomst op 30 november 2016 zal ook in het vierde kwartaal van 2017 een bijeenkomst door PMV georganiseerd worden. Het blijkt in het bijzonder voor de financiële instellingen interessant aangezien zij PMV als neutrale partner beschouwen die het belang van de continuïteit van het bedrijf en haar kerntewerkstelling naar voor schuift, zonder een eerder commerciële eigenbelang te laten primeren. Aangezien dit laatste bij de adviseurs potentieel ook een rol kan spelen, worden deze partijen door de financiële instellingen als minder toegankelijk beschouwd.

Individuele casussen zullen ook hun weg blijven vinden naar PMV. Naast haar bestaande instrumentarium zal PMV blijven verder bouwen aan een herstructureringsnetwerk ten einde de juiste partijen tijdig bij elkaar te brengen.

2. Zowel bedrijven die moeilijkheden willen voorkomen als ondernemingen die een doorstart willen maken, kunnen een beroep doen op een uitgebreide set van diensten die door het agentschap innoveren & ondernemen in samenwerking met partners in de markt gezet worden. Voor een volledig overzicht hiervan zie www.vlaio.be/sterkondernemen.
3. Het realiseren van een herstructurering vereist vaak bijkomende financiering. Dit kan gaan over een inhaalbeweging voor investeringen, regulariseren van achterstallen bij leveranciers, significante kosten verbonden aan reorganisatie, werkkapitaal financiering bij het hernemen van de activiteit, In sommige gevallen kunnen de bankiers hier gedeeltelijk een rol opnemen, al dan niet ondersteund door het bestaande instrumentarium van PMV, bijvoorbeeld een overheidswaarborg (Waarborgbeheer - Gigarant).

Een herstructureringsverhaal houdt echter niet steeds in dat een overheidswaarborg ter beschikking kan gesteld worden. Soms is immers geen bijkomende bankfinanciering mogelijk (naast eventueel 100% door reële zekerheden gewaarborgde kredieten) omdat het risico te hoog wordt geacht door de bank om enig niet-afgedekt risico te nemen. Bij een overheidswaarborg wordt immers het verlies gedeeld, wat inhoudt dat de bankier steeds zelf een bepaald risico dient te nemen.

Ook de projecten die geen beroep kunnen doen op bankiers of die enkel een beroep kunnen doen op hun bankier wanneer de nodige hefboom wordt gecreëerd via (quasi) kapitaal, en die een significante kans op slagen hebben, dienen de benodigde financiering te vinden. Het is deze lacune die PMV wenst in te vullen samen met private partners. PMV zal haar modaliteiten aligneren aan de modaliteiten van de private partner.

4. De bedoeling is om nu in een case-by-case benadering ervaring op te doen en samenwerkingen uit te bouwen en vervolgens te kijken of dit bestendig kan worden in een fonds samen met de betrokken partners.
De ervaring tot op heden heeft nog geen structurele samenwerking met een partij/partijen met zich meegebracht die de vorm van een doorstartfonds zou kunnen aannemen maar de ambitie is nog steeds om dit op termijn te realiseren.